

การศึกษาวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการบริหารจัดการของศูนย์สุขภาพชุมชน 2) ผลของการปฏิบัติงานตามกระบวนการหลักของศูนย์สุขภาพชุมชน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารจัดการกับผลของการปฏิบัติงานตามกระบวนการหลักของศูนย์สุขภาพชุมชนในเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรที่ศึกษาคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน เขต 2 จำนวน 475 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิได้กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน วิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการบริหารจัดการ 0.86 ด้านปฏิบัติงานตามกระบวนการหลักของศูนย์สุขภาพชุมชน 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ภาพรวมของกระบวนการการบริหารจัดการของศูนย์สุขภาพชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.68 (SD = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการบริหารด้านการวางแผน การจัดองค์กร การจัดเจ้าหน้าที่ การชี้แนะ การควบคุม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการประสานงาน อยู่ในระดับสูง 2) ภาพรวมระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการหลักของพยาบาลวิชาชีพในศูนย์สุขภาพชุมชน อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.13 (SD = .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริการในสถานบริการในศูนย์สุขภาพชุมชน และการดูแลต่อเนื่อง อยู่ในระดับสูง ส่วนการบริการในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง 3) กระบวนการบริหารจัดการและผลของการปฏิบัติงานตามกระบวนการหลักของศูนย์สุขภาพชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5 และการบริหารจัดการด้านการควบคุมและการประสานงานสามารถร่วมกันทำนายผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการหลักของศูนย์สุขภาพชุมชนได้ร้อยละ 24.6

A descriptive study was conducted: (1) to study the management processes, (2) to determine the performance of primary care units, and (3) to investigate the relationship between, management processes and the performance of professional nurses at primary care units in the Second Region under the Ministry of Public Health.

Stratified sampling technique was used for selecting subjects. Questionnaires were used for collecting the data from 217 professional nurses. Questionnaires consisted of two part: management and performance. The content validity was tested, by three experts. The internal consistency coefficient alphas of the first and the second parts were .86 and .95 respectively. Data were analyzed, by both descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation). and stepwise multiple regression analysis.

The results revealed as follows. (1) Professional nurses rated five components of the management processes at moderate level ($\bar{X} = 2.68$, SD = 0.50). They are planning, Organizing, staffing, directing, and controlling. Only one (coordinating) was rated at the high level. (2) Professional nurse expressed the opinion that they provided services at the PCU and provided the continual care at the high level ($\bar{X} = 3.13$, SD=0.44) while they gave services in communities at the moderate level. Finally, (3) each administrative component correlated significantly to a service process. The controlling factor and the coordinating factor predicted the performance of professional nurses and it accounted for 24.6%